

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestów wyborczych J. K., W. K., K. K., J. D. O. i R. Z.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 27 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest wyborczy bez dalszego biegu.

Elżbieta Karska Tomasz Demendecki Tomasz Przesławski

[MWR

UZASADNIENIE

J. K., W. K. i K. K. wnieśli do Sądu Najwyższego protesty wyborcze przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r., które wpłynęły (zostały dostarczone) do Ambasady RP w D. w dniu 18 czerwca 2025 r.

J. D. O. i R. Z. wnieśli do Sądu Najwyższego protesty wyborcze przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r., które wpłynęły (zostały dostarczone) za pośrednictwem Konsula RP w M., które wpłynęły do urzędu konsularnego w dniu 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

W świetle art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków formalnych. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu. Przepis ten odsyła do treści całego art. 321 Kodeksu wyborczego, a zatem do wszystkich jego jednostek redakcyjnych, a więc także do § 1 regulującego problematykę terminu do wniesienia protestu.

Jednocześnie w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla oceny, czy protest został wniesiony w terminie znaczenie ma uwzględnienie daty właściwej dla wybranego przez składającego protest sposobu jego wniesienia. Jeżeli zatem wnoszący protest decyduje się na złożenie go bezpośrednio w Sądzie Najwyższym, ocena tego, czy protest jest złożony w terminie następuje przez pryzmat daty wniesienia bezpośrednio do Sądu Najwyższego. W sytuacji natomiast, gdy wniesienie protestu następuje za pośrednictwem polskiej placówki operatora pocztowego, ocena dochowania terminu następuje wyłącznie w kontekście daty stempla pocztowego placówki nadawczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2019 r., I NSW 99/19).

Problematykę wniesienia protestu wyborczego poza krajem normuje art. 321 § 2 k.wyb., który stanowi, iż w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w art. 321 § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu

zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu. Zaznaczyć należy, że data wniesienia protestu na ręce urzędnika konsularnego równoznaczna jest z wniesieniem jej do Sądu Najwyższego.

Wyniki wyborów prezydenta RP zarządzonych na 18 maja 2025 r. zostały podane do publicznej wiadomości 2 czerwca 2025 r. Oznacza to, że 14-dniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów rozpoczął bieg w dniu 3 czerwca 2025 r. i upłynął z dniem 16 czerwca 2025 r.

W niniejszej sprawie, wnoszący protest wysłali swoje pisma do odpowiednich urzędów konsularnych za pośrednictwem zagranicznych operatorów pocztowych, które zostały doręczone odpowiednio do Ambasady RP w D. w dniu 18 czerwca 2025 r. oraz do Konsula RP w M. w dniu 17 czerwca 2025 r., tj. po terminie, bowiem jak wynika literalnie z normy art. 321 § 2 k.wyb, za datę wniesienia protestu przyjmuje się złożenie go odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. orzekł, jak w sentencji.

Elżbieta Karska Tomasz Demendecki Tomasz Przesławski

[MWR]

[r.g.]